

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-157/23-B

Název	Dětský domov Znojmo, příspěvková organizace
Sídlo	Hakenova 716/18, 669 02 Znojmo
E-mail	dedomov@seznam.cz
IČO	49439723
Identifikátor	600030920
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Anita Tučková
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místa inspekční činnosti	Hakenova 716/18, Krylova 536/1, Na návrší 1691/3 Znojmo
Inspekční činnost na místě	7. 6. 2023 – 9. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov Znojmo, příspěvková organizace (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova (dále „domov“) a školní jídelny.

Zařízení poskytuje vzdělávání a výchovu na třech pracovištích v sedmi rodinných skupinách aktuálně 46 dětem ve věku od tří do osmnácti let, kterým byla soudem nařízená ústavní výchova. Jedné zletilé nezaopatřené osobě v rámci smlouvy o setrvání v domově do ukončení přípravy na budoucí povolání. Devět dětí navštěvovalo mateřskou školu, 32 základní školu a pět dětí se vzdělávalo na středních školách.

V kmenovém sídle na ulici Hakenova byly umístěny čtyři rodinné skupiny, na odloučeném pracovišti Na Návrší dvě rodinné skupiny a v obecním třípokojovém bytě na ulici Krylova jedna rodinná skupina (šest dětí). K rekreačním pobytům má zařízení k dispozici chatu ve Štítarském lese u Vranovské přehrady.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení domova je dlouhodobě stabilní v systematickém udržování kvality výchovy a vzdělávání, se znatelným progresem v oblasti materiálních podmínek. Ředitelka zařízení (dále „ředitelka“) je na vedoucím pracovním místě od roku 2015 a některé své řídicí kompetence účelně delegovala na dvě zástupkyně. Společně se jim daří naplňovat vizi domova, jejímž cílem je příprava dětí k samostatnému a praktickému životu ve společnosti mimo domov. Jejich spolupráce je efektivně rozdělena na vedení jednotlivých pracovišť zařízení. Součinnost, předávání informací a jasně nastavená pravidla vlastní činnosti zařízení jsou transparentní, funkční a srozumitelná pro všechny aktéry výchovy a vzdělávání.

Fungující mechanismus vzájemného informování je realizován při každodenních osobních setkáních vychovatelů, při předávání dětí a služeb, na provozních poradách a pravidelných jednáních pedagogické rady. Zařízení se daří efektivněji využívat elektronický systém pro komunikaci a evidenci záznamů o dětech. Velmi pozitivně je vnímaná pozice vychovatele, který střídavě působí ve všech rodinných skupinách a předává vedení zařízení hodnotnou zpětnou vazbu. Na hospitační činnosti participuje ředitelka spolu s oběma zástupkyněmi a na základě jejich zjištění přijímají vhodná opatření pro zlepšení pedagogické práce. Hospitační činnost je plánovaná a slouží jako účinný nástroj pro ověření efektivity fungování rodinných skupin.

Roční plán práce je provázaný s reálným chodem jednotlivých rodinných skupin prostřednictvím týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti (dále „týdenní plán“) a v návaznosti na školní vzdělávací program se ho daří naplňovat. Přestože vychovatelé týdenní plán sestavují s ohledem na potřeby dětí, byla pozorována jeho nižší srozumitelnost pro praktické pochopení dětmi, což nepodporovalo rozvoj dovednosti osobního plánování. V týdenních plánech nebyly zahrnuty občasné řízené zájmové aktivity pro věkově blízké skupiny dětí (hudební, výtvarné, dramatické atd.), které by přirozeně rozvíjely individuální zájmy a nadání, což snižovalo kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Ředitelce se daří zajišťovat jak ženský, tak mužský výchovný prvek v rámci kolektivu pedagogických pracovníků, který je zároveň i generačně různorodý. Děti se mají možnost identifikovat s různými vzory pro budování kompetencí sociálního chování. Vztahy mezi mladší a starší generací pedagogů však vykazují určité rezervy ve spolupráci. Při hospitační činnosti pozorovali školní inspektoři různou míru osobní invence vychovatelů. V rámci profesního rozvoje se vychovatelé účastnili v pravidelném půlročním intervalu odborných supervizí vedených externím odborníkem. Žádoucím prvkem pro posílení pracovního kolektivu jsou ředitelkou zřízené a obsazené tři pracovní pozice

denních asistentů pedagoga. Zařízení také účelně rozvíjí spolupráci s externí etopedkou, která je v domově k dispozici dva dny v týdnu dětem i vychovatelům.

Ředitelka sestavila plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ovšem míra aktivního zapojení vychovatelů do vzdělávacích aktivit je oproti minulému období nižší. Výběr vzdělávání není vždy zacílený na aktuálnost reálných potřeb vychovatelů (např. ochrana před syndromem vyhoření, sebezkušenostní výcviky) nebo potřeb dětí (práce s vnitřní motivací, prožitkové a činnostní aktivity, adiktologie, jak zvládat agresi). Ředitelka motivuje ke vzdělávání využitím přednášek sestavených na míru pro celý kolektiv nebo vzájemným předáváním zkušeností.

Materiální podmínky ředitelka průběžně vyhodnocuje a zlepšuje. Provoz rodinných skupin v nově zrenovované vile Na návrší je výsledkem velkého vynaloženého úsilí a pracovního nasazení. Děti tak využívají zcela nové prostory. Oproti tomu prostředí některých rodinných skupin v kmenovém sídle zařízení, zejména pokojů, bylo strohé a pro děti málo podnětné. Rodinná skupina žijící v bytě panelového domu (poskytnutého městem Znojmem) má k dispozici prostředí rodinného typu, které odpovídá podmínkám v běžném životě, dětem je přirozeně umožněna adaptace na samostatný život.

Zařízení se dlouhodobě daří vhodně využívat sponzorské finanční dary, díky nimž realizuje pestré volnočasové aktivity. Vysoce pozitivním prvkem je podpora sociálních vazeb mezi vrstevníky účastí dětí na táborech v průběhu letních prázdnin. Na většině pracovištích domova je vybudováno zázemí pro hry i odpočinek. Děti mají k dispozici množství sportovního náčiní (např. pingpongové stoly, trampolínu, jízdní kola a koloběžky, skateboardy, brusle, lyžařské vybavení, hudební nástroje atd).

Děti se v organizaci chodu zařízení dobře orientují a ví na koho se obrátit v případě potřeby. Dílčím nedostatkem bylo výrazně industriální okolí kmenového sídla domova na ulici Hakenova. Vychovatelé využívali neoficiální cestu podél slepé železniční tratě k cestě do mateřské školy a zpět. Děti tak neměly vhodný vzor z hlediska bezpečnosti, který by u nich fixoval žádoucí chování a rizika zohledňoval. Celkově jsou podmínky pro fyzické i psychické bezpečí nastaveny optimálně, zařízení má zpracován funkční systém úrazové prevence.

Jídelna domova poskytuje pestrou stravu s vyváženou skladbou jídelníčku. Obědy jsou dětem vydávány v zařízení nebo umožněny ve školách, ve kterých se vzdělávají. Děti hovořily pochvalně o společných večerích na rodinných skupinách. Domov vytváří základy soběstačnosti podporou samostatného nákupu potravin o víkendech a společného vaření.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované denní aktivity odpovídaly aktuálním potřebám, možnostem i věku přítomných dětí. Z pozorování a rozhovorů s dětmi vyplynulo, že jsou si vědomi režimu a pravidel, na základě kterých tyto aktivity probíhají. Hlavním znakem vzájemné komunikace mezi vychovateli a dětmi byla otevřenost, pohoda a důvěra, přátelská atmosféra což v rodinné skupině prohlubovalo vzájemnou sounáležitost. Starší děti po příchodu ze školy po přípravě na druhý den většinou odcházely do zájmových kroužků nebo na samostatnou vycházku, některé zůstávaly s vychovatelem. Vychovatelé důsledně dbali, aby veškerá režimová opatření byla dodržována a děti se samy do plánovaných činností s minimálním pobízením zapojovaly.

Děti v průběhu spontánních činností při pobytu na zahradě využívaly pestrou nabídku možností sportovního i společenského vyžití. Nejmenší děti se se účastnily karnevalu ve školce. Velký důraz byl kladen na aktivní přípravu na vyučování, která ve skupinách

probíhala. Vychovatelé dle potřeby doučovali a povzbuzovali děti ke splnění úkolů. Metoda režimu jako výchovného nástroje byla velice dobře uplatněna.

Neformální zhodnocení výsledků proběhlého dne probíhalo s vychovateli při společné večeři. Školními inspektory nebylo zaznamenáno během hospitační činnosti vedení dětí k sebehodnocení, které formuje vnitřní stimuly regulující chování ve prospěch jedince a společnosti. Děti neměly povědomí o programu rozvoje osobnosti (dále „PROD“) a svých osobních cílech, v důsledku toho nedocházelo k vědomému propojení významu PROD do výchovně vzdělávacího procesu

Oslovené děti potvrdily v rámci rozhovorů se školními inspektory, že byly seznámeny se svými povinnostmi a právy, byla jim známa výše roční částky na oblečení a výše kapesného, ze kterého pravidelně spořily 30 Kč na prázdninové pobyty, čímž se učily finanční rozvaze. Starší děti si stěžovaly na drobné krádeže oblečení ze strany mladších chlapců, což bylo řešeno důslednější kontrolou a uzamykatelnými skříňkami.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Poznatky o posunech každého dítěte získávají pedagogové sdílením a zapisováním do elektronického systému, což zpětně vyhodnocují. Psychosomatický stav dětí je průběžně sledován v součinnosti vedení domova, vychovatelek a příslušných odborníků. Většina dětí do domova vstupuje bez odborné diagnostiky. Zařízení pravidelně spolupracuje se třemi psychiatry, kteří pečují o děti vyžadující specializovanou péči. Diagnostiku a poradenství zajišťuje domov ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Znojmo, se Střediskem výchovné péče Labyrint Znojmo. V této oblasti chybí aktuálně účinná podpora spádového diagnostického ústavu. Spolupráce se základními i mateřskými školami je na standartní úrovni. Vychovatelé se v potřebném rozsahu účastní třídních schůzek. Některé děti však i přes podporu vychovatelů ve škole selhávají a jejich motivace k učení je nízká.

Každé dítě má po adaptační fázi vypracovaný PROD jehož využití jako edukačního nástroje se zatím nedařilo zcela realizovat. Jednotliví vychovatelé měli dobrý přehled o dětech. Do PROD je pravidelně zaznamenáno naplňování kompetencí a cílů jednotlivých dětí a dvakrát ročně kmenovými vychovateli vyhodnocováno. Důsledné sestavení PROD, jeho vedení v elektronické podobě mělo přínos pro orientaci vychovatelů i vedení zařízení o pokroku jednotlivých dětí. Jeho výchovně-vzdělávací a motivační význam pro samotné děti však nebyl dostatečně účinný. Chybělo jednoduché a funkční formulování osobních cílů samotným dítětem ve spolupráci s pedagogickým pracovníkem a etopedem, dále definování konkrétních postupů chování jak toho dosáhnout. V rodinných skupinách menších dětí chyběly celkově v návaznosti na PROD podnětné prvky - pravidla a obrázky plnící výchovnou funkci, inspirativní návody nebo ocenění za dílčí pokroky, definování osobní zóny od skupinového prostoru, což dostatečně nepodporovalo budování vnitřní motivaci jednotlivých dětí.

Postup při hodnocení chování také nevycházel z kladné motivace, ale byl zaměřen spíše na sankce, což nemělo žádoucí výchovný efekt pro nápravu chování. Analýzou uložených výchovných opatření ve výchově v uplynulém období bylo zjištěno, že převažují záporná opatření. Do výchovně vzdělávacích strategií se domovu nedaří implementovat transformační stimul výchovy, který vychází z propojení etopedických nástrojů PROD, cílené práce se skupinami a individuálně reedukační či terapeutické péče s jednotlivými dětmi. Kladná opatření byla udělena zřídka, za vzornou reprezentaci školy nebo domova, či aktivní plnění povinností. Školní vzdělávací program a vnitřní řád obsahoval konkrétní kritéria a postupy pro individuální hodnocení a ukládání výchovných opatření, kterými

se pedagogové jednotně řídili, ale využití nebylo zcela výchovně účinné. V případě potřeby využívá zařízení celodenní podpory a poradenství ve Středisku výchovné péče, což se promítá do zlepšení chování jednotlivců.

Společné umístování sourozenců do rodinných skupin podporuje rodinnou sounáležitost. Navzdory tomu se domovu daří v menší míře některé děti (zatížené frustrací z absence kontaktu a nejistoty v komunikaci s rodinou) povzbudit a motivovat. Množí se tak četné útěky, krádeže a nerespektování osobního prostoru druhých. Pro nápravu těchto vzorců chování chyběly plánované skupinové práce nebo aktivity pracující s reflektováním a sdílením pocitů jak menších, tak větších dětí.

Přenos informací elektronickým systémem je efektivní, vychovatelé mají díky propojenosti přehled o všech dětech z domova. V případě problému jednotlivých dětí má zařízení zavedený systém včasné intervence – minimálně preventivní program, který realizuje okamžitě v reakci na vzniklou výchovnou situaci. Tento systém podpory zajišťuje jak analýzu problému, tak okamžitou prevenci možného prohloubení rizikového chování. Jeho hodnocení a spoluúčast etopeda na něm je dosud nedostatečná a v některých případech se nedaří, i přes včasnou intervenci, úspěšně realizovat nápravu. Dále zařízení zahrnuje prevenci sociálně patologických jevů do každodenních činností. Děti jsou průběžně vedeny k dodržování pravidel slušného chování i dodržování vnitřního řádu. Pozitivním prvkem je vedení dětské samosprávy, jejíž setkání jsou sice nepravidelná, ale děti jsou jejím prostřednictvím vedeny k formulování a zdvořilému prosazování svých přání a požadavků. Vychovatelům se daří některé jejich podněty realizovat nebo zodpovědět dotazy týkající se organizace a režimu domova. Děti mají k dispozici schránku důvěry, ale využívají ji minimálně. K vychovatelům mají důvěru a své požadavky řeší přímo s nimi osobně.

Sociální kurátorky pravidelně navštěvují děti v zařízení v dostatečném intervalu jednou za tři měsíce. Úspěšnost adaptace dětí po odchodu ze zařízení je limitována zatím nízkou účinností intervence kurátorů pro dospělé. Zařízení pravidelně poskytuje zákonným zástupcům informace o dětech, ale vzhledem k překážkám a problémům na straně biologických rodin se nedaří realizovat rodinnou terapii, naopak do péče o dítě se daří zapojit hostitelskou rodinu. Starší děti rozvíjí své pracovní kompetence celoroční a prázdninovou účastí na brigádách, což jim umožňuje zdokonalení ve finanční gramotnosti. Zařízení již dvacet let využívá model simulace běžného rodinného života pro dospívající v obecním bytě, čímž se v maximální možné míře daří vést děti k soběstačnosti a integrovat je do společnosti. Ve případech potřeby poskytlo vedení města startovací byty pro pracující absolventy a tato možnost zůstává otevřená i v současnosti.

Velmi dobrou spolupráci realizuje domov se Střediskem volného času ve Znojmě, které děti využívají k pestrým zájmovým činnostem, čímž rozvíjí svůj možný talent nebo zájem. Učitelé škol navštěvují domov na vánoční akademii nebo dni otevřených dveří. Mezi výrazné kladné prvky patří dlouhodobá podpora Sdružení Přátel dětí Dětského domova ve Znojmě, které již řadu let pořádá pro děti volnočasové aktivity. Přínosnou vzájemnou inspirací je dlouholeté každoroční pořádání společných zábavných akcí dětských domovů Senožaty, Hrotovice -Náměšť(Klubičko), Jemnice Budkov.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Kompletní rekonstrukce budovy odloučeného pracoviště.
- Zřízení pozice etopeda.

- Zavedení pravidelné supervize pro pedagogické pracovníky.
- Personální posílení o tři pracovní pozice denních asistentů pedagoga.

Silné stránky

- Organizace činnosti zařízení v rámci efektivně rozdělených kompetencí řízení dětského domova je vysoce funkční, prakticky zaměřená a vytváří optimální podmínky pro život dětí v domově.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malá míra provázanosti individuálních cílů v programech rozvoje osobnosti dětí s konkrétními činnostmi a nedostatečný prostor k sebehodnocení limituje celkovou efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu v zařízení.

Příklady inspirativní praxe

- Dlouhodobá realizace výchovy v obecním bytě umožňuje přirozený kontakt s životem mimo ústavní režim a podporuje přirozenou adaptaci dětí na běžné podmínky.

Doporučení pro zlepšení školského zařízení

- Zefektivnit práci s individuálními cíli, formulovat je dětem přiměřeně, srozumitelně, provádět jejich hodnocení průběžně a prostřednictvím sebehodnocení u nich utvářet žádané formy chování, včetně sebepojetí.
- Závěry z pohovorů a intervencí etopedky s dětmi systematicky zaznamenávat a její zjištění a doporučení zahrnout do komplexní práce s dítětem, vychovatelům zajistit její metodickou podporu, využít k tomu i elektronický informační systém.
- Zacílit další vzdělávání pedagogických pracovníků motivačně na aktuální a potřebná témata přínosná pro praktické využití v práci s dětmi a k obohacení osobního pracovního rozvoje.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Vnitřní řád Č.j.: 58/2017 vypracován dne 12. 6. 2017, platný od 1. 9. 2017
2. Vize dětského domova ze dne 1. 10. 2020
3. Roční plán práce č.j. DDZn /391/2022 pro rok 2022/ 2023, příloha č.4 spolupráce se školami a učilišti

4. Školní matrika v elektronické podobě k termínu inspekční činnosti
5. Školní vzdělávací program Dětského domova Znojmo, příspěvkové organizace Č.j. 61/2019 ze dne 11. 6. 2019, platný od 12. 6. 2019
6. Roční plán hospitační a kontrolní činnosti ředitelky pro školní rok 2021/2022, 2022/2023
7. Hospitační a kontrolní záznamy ředitelky u vychovatelů a zaměstnanců za školní roky 2021/ 2022, 2022/ 2023
8. Záznamy jednání pedagogických rad a provozních porad za školní rok 2021/2022, 2022/2023
9. Výroční zpráva o činnosti Dětského domova Znojmo, příspěvková organizace za školní rok 2020/2021, 2022/2023
10. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti
11. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023 č.j.: DDZn /291/2022, ze dne 30. 8. 2022, platný od 30. 8. 2022
12. Kvantitativní hodnocení MPP za školní rok 2021/2022
13. Krizový plán v dětském domově Znojmo, Č.j. 65/2018 ze dne 11. 9. 2018, platný od 1.10. 2018
14. Náplň práce pedagogických pracovníků - vzorek
15. Kniha návštěv
16. Seznam dětí a jejich rozdělení do rodinných skupin ke dni 7. 6. 2023
17. Změny stavu dětí od roku 2019 (odchody)
18. Osobní dokumentace dětí přítomných v zařízení v době inspekční činnosti (vzorek)
19. Programy rozvoje osobnosti dětí (vzorek)
20. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých rodinných skupin ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
21. Elektronický systém - výchovně etopedická dokumentace
22. Kniha útěků DD Znojmo
23. Záznamy z jednání dětské správy ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marcela Karasová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Sponarová, školní inspektorka

Mgr. Šárka Macháčová, školní inspektorka

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.